

Ірина Чмелик Iryna Chmelyk

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну і теорії мистецтва, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Candidate of Fine Art, Associate Professor at the Department of Design and Theory of Art, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

e-mail: irynachmelyk@gmail.com | orcid.org/0000-0001-8352-6873

«3 любов'ю, Вінсент»: Онлайн-виставка як інноваційна форма репрезентації візуального мистецтва в Україні

Loving Vincent: Online Exhibition as an Innovative Form of Presenting Visual Art in Ukraine

Анотація. Онлайн-виставку «3 любов'ю, Вінсент» розглянуто як актуальну форму експонування художніх творів. Також описано низку проведених мистецьких у межах цього проєкту акцій, головною ідеєю яких є популяризація творчості Вінсента ван Гога та мистецтва мальованої анімації в Україні. Мета роботи полягає у висвітленні значення новітніх форм репрезентації візуального мистецтва в Україні на прикладі онлайн-виставки «3 любов'ю, Вінсент» і низки культурних подій, присвячених першому у світі повнометражному анімаційному однойменному фільму про життя Вінсента ван Гога. Підкреслено роль українських митців у процесі роботи над кінострічкою. Методологію роботи складає комплекс культурологічних та мистецтвознавчих методів і підходів. Зокрема, емпіричні спостереження, аналіз джерельної бази і відеоматеріалів сприяли всебічному висвітленню процесу організації та проведення виставки «3 любов'ю, Вінсент». Осягнути специфіку роботи над однойменною кінострічкою допомогли переглянуті інтерв'ю організаторів, сценаристів, митців. Описові та аналітичні методи, застосовані до виставкової експозиції, сприяли формуванню комплексного уявлення про інноваційні форми репрезентації творів візуального мистецтва в Україні. На основі фактологічного матеріалу відбувається синтетичне осмислення проблем та перспектив розвитку таких новітніх експозиційних форм, як віртуальні екскурсії й онлайн-виставки. Також акцентовано увагу на участі українських художників у масштабних міжнародних культурних проєктах, що зумовлює появу і розвиток нових можливостей репрезентації сучасного мистецтва.

Ключові слова: візуальне мистецтво, онлайн-виставка, «3 любов'ю, Вінсент», творчість Вінсента ван Гога, художній фільм, живописна анімація, українські художники.

Постановка проблеми. Мистецтво за своєю суттю — динамічний процес, що розгортається відповідно до запитів суспільства, географічних та кліматичних факторів, історичних реалій, ментальних, релігійних парадигм тощо. Воно акумулює досягнення різних сфер, зокрема й технічні і технологічні інновації певного періоду. Мистецтву завжди притаманний пошук нового, що часом вимагає несприйняття старого або його відчутних трансформацій.

Від початку XXI століття все більш затребуваними стають активні форми поширення мистецтва, зокрема інтерактивні та віртуальні, за допомогою яких з'являється можливість залучення ширшої аудиторії до репрезентації культурного продукту. Умови та реалії сьогодення спонукають музейників, галеристів, арт-менеджерів шукати нові шляхи привернення уваги поціновувачів культури до своїх мистецьких просторів, таким чином виконуючи інформаційну, естетично-пізнавальну, просвітницьку та інші функції. У роботі вперше проводиться аналіз таких інноваційних експозиційних форм, як онлайн-виставки

та віртуальні тури на прикладі масштабного міжнародного мистецького проєкту «3 любов'ю, Вінсент».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Джерельну базу роботи складають матеріали інтернет-ресурсів, де знаходимо інформацію про кінострічку та онлайн-виставку, відеоматеріали, інтерв'ю з митцями і творцями фільму «3 любов'ю, Вінсент», анонси онлайн-подій через соціальні мережі Facebook, Instagram [1; 7; 9; 13], короткі рекламні та оглядові статті, які сприяли формуванню цілісного уявлення як про кінофільм, так і про процес роботи над виставкою [3; 4; 6; 11; 12]. Зокрема, інтерв'ю із Катериною і Тетяною Очередько дозволили виокремити роль саме українських митців та допомогли глибшому розумінню етапів, з яких складалася робота над фільмом, і деталей командної співпраці митців із різних країн [10]. У вказаних джерелах подано інформацію, яка вимагає узагальнення й осмислення питання значущості онлайн-виставок у популяризації і репрезентації сучасного візуального мистецтва.

Мета статті полягає у висвітленні значення новітніх форм репрезентації візуального мистецтва в Україні

на прикладі онлайн-виставки «3 любов'ю, Вінсент» і низки культурних подій, що були присвячені першому у світі повнометражному анімаційному однойменному фільму про життя Вінсента ван Гога. Увагу сфокусовано також на виокремленні ролі українських митців у процесі роботи над кінострічкою.

Виклад основного матеріалу. Нині в онлайн-режимі відбуваються театральні вистави, музичні концерти, презентації поліграфічних видань, проводяться лекції, майстер-класи, анонси різноманітних акцій, фестивалів тощо. Дбають про розширення аудиторії й музейні установи, створюючи віртуальні тури своїми залами і просторами: музей мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків у Києві (для якого розроблений один із перших в Україні віртуальних турів), Музей волинської ікони, Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д. Яворницького; Музей народної архітектури та побуту «Шевченківський гай»; Музей просто неба «Мамаєва слобода» та ін.

Культурний вакуум, що утворився через карантинні обмеження в умовах світової пандемії, допомагають заповнити тимчасові онлайн-експозиції, які подекуди стають єдиною можливістю долучитися до мистецьких процесів і сприяють відвідуванню музеїв та галерей.

Однією з таких неординарних та цікавих подій у культурному середовищі України стала онлайн-виставка «3 любов'ю, Вінсент», проведена у рамках популяризації спільного британсько-польського мистецького проєкту, а саме: першого повнометражного анімаційного однойменного фільму, що розповідає про останній період життя Ван Гога.

Перш ніж зупинитися на аналізі самої виставки та низки івентів, що відбувалися в межах цього масштабного проєкту, варто звернути увагу на історію створення та деякі, на нашу думку, цікаві факти про кінострічку.

«3 любов'ю, Вінсент» (англ. *Loving Vincent*) — британсько-польський анімаційний біографічний фільм, що вийшов на екрани у 2017 році і став найуспішнішим польським кінопроєктом. Фільм поставлений польською сценаристкою, режисеркою та продюсеркою Доротеею Кобелею та британським аніматором Г'ю Велчменом. Стрічка є кінематографічною розповіддю про життя і загадкову смерть нідерландського художника Вінсента ван Гога, яка відтворюється за допомогою картин, намальованих у стилістиці самого майстра [4]. У роботі над фільмом також брали участь сценарист Яцек Денель, продюсери Шон М. Боббіт, Іван Мактаггарт, оператори Трістан Олівер, Лукаш Зал, композитор Клінт Манселл, художник-постановник Меттью Баттон та ін. [4].

«3 любов'ю, Вінсент» є першою в історії повнометражною кінострічкою (тривалістю 1 година 44 хвилини), яка повністю написана олійними фарбами на полотні. Фільм заснований на ста двадцяти відомих картинах ван Гога. Фінальна версія стрічки складається з 56 800 картин. Загалом впродовж двох років митці створили 65 000 картин для стрічки [10]. Одна секунда фільму містить дванадцять картин. За основу сценарію для фільму було взято близько восьмисот листів Вінсента ван Гога, на-

писаних у різний час друзям і рідним [2], знані і маловідомі факти із архівних та інших джерел, зокрема монографічних біографічних досліджень про художника. Крім самого Вінсента, головними героями фільму стали персонажі його картин. Їх адаптували і зіграли зірки британського кіно: Сірша Ронан, Ейдан Тернер, Дуглас Бут, Хелен Мак Крорі, Еліно́р Томлінсон, Кріс О'Дауд [2].

Світова прем'єра фільму відбулася 12 червня 2017 року на Міжнародному фестивалі анімаційних фільмів у французькому місті Аннесі, де стрічка здобула Приз глядацьких симпатій. У липні 2017 року фільм брав участь у позаконкурсній програмі «Спеціальні покази» Восьмого Одеського міжнародного кінофестивалю, а 23 листопада цього ж року вийшов в український прокат [4]. Стрічка вже здобула понад двадцять нагород на міжнародних фестивалях, серед них Премія Європейської кіноакадемії [12], а також є номінантом низки авторитетних кінопремій: зокрема, «BAFTA» (2017), «Оскар» (2018) (у категорії «Найкращий анімаційний повнометражний фільм») [8; 10].

Унікальну співпрацю живописців та кінематографістів у проєкті «3 любов'ю, Вінсент» оцінили як звичайні глядачі, так і кінокритики. Польсько-британський фільм показали у 130 країнах. У прокаті він зібрав приголомшливу для жанру суму: понад двадцять мільйонів доларів [10].

Трейлер фільму подивилася рекордна кількість глядачів — 200 мільйонів осіб. Від ідеї до її втілення, за словами авторів, минуло приблизно сім років. Над стрічкою у спеціально облаштованих студіях *Loving Vincent* у Вроцлаві, Гданську (Польща) та Афінах (Греція) працювала команда зі 125 художників, аніматорів, фотографів з усього світу. Важливу роль у створенні кінопродукту відіграли українці. Українська команда налічувала тринадцять митців, яких обрали за конкурсом серед п'яти тисяч претендентів: Олександр Башинський, Анастасія Бонішко, Світлана Гавришук, Олена Горголь, Андрій Ковтунович, Андрій Македон, Віталій Мурин, Катерина Очеретько, Тетяна Очеретько, Юлія Решетник, Марина Савченко, Ярослав Свірняк, Марія Шепеленко [10].

За словами Г'ю Велчмена, українська команда є другою за кількістю митців-живописців після поляків. Разом митці з України створили п'ятнадцять хвилин фільму. Це майже одинадцять тисяч полотен — і стільки ж кадрів анімаційного фільму. Водночас, як наголосила Катерина Очеретько, це була чудова нагода спілкуватися та співпрацювати із професійними художниками із дев'ятнадцяти країн світу [10].

Взявши до уваги слова Ван Гога з листа, в якому він писав, що про митців насправді можуть розповісти тільки їхні картини, Дорота Кобела, художниця за освітою, вирішила створити короткометражний фільм і розповісти історію життя майстра за допомогою картин Ван Гога та робіт, намальованих у його стилі. Вона планувала намалювати їх сама, проте згодом проєкт переріс у повний метр. Режисери взялися планувати, як можна було б організувати складний і тривалий процес підготовки картин для анімаційного фільму. За словами сценариста Г'ю Велчмена (BreakThru Films), для цього проєкту йому та його

дружині Дороті Кобелі довелося стати справжніми детективами. Вони прочитали всі вісімсот уцілілих листів Вінсента і близько тридцяти книжок про нього, щоб зрозуміти, якою людиною був художник і чи справді він, переживаючи психічний розлад, заподіяв собі смерть [10].

Для створення фільму було запропоновано понад сто сценаріїв. Певну складність викликав процес узгодження двох найважливіших етапів роботи над фільмом: перший етап — традиційна гра акторів, другий — анімація. Спочатку фільм було відзнято на відео, де актори грали всі сцени на зеленому фоні. Далі відеоматеріал нарізали на невеликі шматки, із хронометражем не більш як одну хвилину, та віддавали безпосередньо аніматорам. Зображення проєктували на дошку, художник перемальовував його контури, стилізуючи їх під стиль робіт Ван Гога. Кожен кадр фотографували на камеру та за допомогою спеціальної програми зберігали в цифровому вигляді. Із цих файлів згодом і монтували фільм [10].

Справжнім викликом для авторів було узгодити дію, яка відбувається у фільмі влітку протягом двох тижнів, із роботами художників-аніматорів, які працювали в стилі Ван Гога, адже відомо, що пейзажі майстра були написані в різні пори року [9].

Своєрідною родзинкою фільму є використання багатьох крупних планів, що дає змогу зосередити увагу глядача на емоціях. Частково фільм знятий у чорно-білій гамі (т. зв. стиль «нуар-Вінсент») — так автори позначили спогади і флешбеки художника. За технікою ці епізоди нагадують чорно-білу фотографію того часу [11].

Онлайн-виставка, організована у вересні 2020 року, відбулася за сприяння Українського культурного фонду. Куратором виставки стала Анастасія Хлестова (127 garazh), яка одночасно була модератором низки проведених онлайн-акцій: зустрічей із режисерами, сценаристами, директорами фільму, акторами та художниками впродовж вересня–жовтня цього ж року. Головним завданням виставки є ознайомлення зацікавленої аудиторії із процесом роботи над унікальною анімаційною кінострічкою, а також виявлення нових можливостей поєднання мистецьких творів із сучасними технологіями.

На відкритті виставки кураторка Анастасія Хлестова розповідала про реалізацію ідеї фільму, етапи роботи над стрічкою та цікаві факти про процес зйомки. Можливість відвідання експозиції згодом продовжили до початку 2021 року. За інформацією організаторів, на той момент її відвідали понад 60 тисяч глядачів [6]. Експерсія відбувається у форматі онлайн-прогулянки завдяки технології зйомки 360°. Виставка побудована за принципом традиційної експозиції, що поступово розгортається у процесі переходу від однієї локації до іншої. Вона складається з восьми тематичних блоків, які детально розповідають про те, як творцям проєкту вдалося поєднати класичний живопис та сучасні технології. Також на онлайн-тур було запрошено художників, які працювали над фільмом [7].

При вході можна детально розглядати тестові картини, які не ввійшли до стрічки, щоб побачити, як саме працює технологія. Зручна навігація у вигляді стрілочок

та інформаційних панелей, які можна наближати за допомогою курсорів, а також нотатки дозволяють цілковито зануритися в процес створення анімації та кінострічки від початку і до кінця експозиції. На одному з екранів також є можливість переглянути інтерв'ю Дороти Кобелі та етапи роботи над окремими фрагментами фільму. Серед живописних робіт почесне місце відведено картинам українських митців: Тетяни і Катерини Очередько, Марини Савченко.

На окремих стендах описано факти та події, які ввійшли до фільму. На виставці експонується кілька ключових кадрів роботи Бартоша Армусевича, Анни Владич, Анни Клузи та ін. Цікаво також побачити картини, не використані у фільмі, адже окремі відзняті сцени були вирізані при монтажі, що зумовлено хронометражем фільму. Не менш важливою складовою виставки є «Сітка натхнення», де розміщено усі джерела, з якими довелося працювати сценаристам, а це, крім листів і монографій, також музейні каталоги, документальні фільми, публікації, фотографії [9].

На виставці представлено робоче місце художника — автономна станція, яка включає планшет, проєктор, цифровий фотоапарат, а також фото, які було спеціально оброблено для фільму. Для детального ознайомлення можна оглянути фрагмент створення покадрової анімації, 3D-моделі, фотографії робочих моментів зйомок, що дозволяє уявити весь процес роботи: гру акторів, накладання фону, живописної анімації, «оживлення» картин, окремих кадрів.

Кінцевий зал присвячений новому фільму «Селяни», над яким спільно працюють польські та українські режисери (продюсер Ольга Журженко), з тестовими малюнками, що базуються на роботах руху «Молода Польша».

Усі картини, експоновані на виставці, — останні кадри епізодів, де дія переходила на інший епізод. Усі кадри — одного розміру, всі картини також одного визначеного розміру — горизонтальні (розмір 50 × 70 см). За словами авторів фільму, це викликало певні труднощі, адже твори Ван Гога, як відомо, різних розмірів, тому аніматорам доводилося уніфікувати власні твори, а якщо було необхідно, то художники розширювали полотно (в оригіналі Ван Гога), щоб показати нове бачення певної сцени [9].

Під час відкриття виставки і зустрічі з глядачами, яка відбувалася на онлайн-платформі Zoom, було докладно описано процес створення картин для стрічки, який виглядав так: на чистому полотні малювали перший кадр, згодом поступово змінювалися деталі, які фотографували для створення анімації.

Успішній реалізації задуму сприяло поширення інформації про проєкт через інтернет та медіа, активна рекламна кампанія, зокрема збір коштів на стрічку, пошук аніматорів тощо. Ось як про це розповіла художниця Катерина Очередько: «Таня побачила в соціальних мережах відеозвернення студії до художників із України. Команда фільму запрошувала взяти участь у створенні першого анімаційного повнометражного фільму, намальованого олійними фарбами. Нам стало цікаво спробувати свої сили в міжнародному проєкті. Ми надіслали портфоліо і згодом нас обох запросили до польського Вроцлава на триденний тест, а потім — на тритижневе стажування

в студії у Гданську. Однак уже через півтора тижні, завчасно закінчивши навчання, ми увійшли до складу основної групи аніматорів... Таня увійшла до десятки найкращих художників студії!» [10]. За словами режисера, сценариста і продюсера фільму Г'ю Велчмена, це був єдиний випадок, коли художників до завершення навчального періоду долучили до виробничого процесу. [10].

Оскільки над проектом працювало багато художників, важливо було зберегти цілісність стилю та манери. Тому першочергово розробляли ключовий кадр (key frame) та створювали перший кадр (the first frame), на яких базувалася робота аніматорів. Тільки деяким художникам доручали розробляти ключові кадри, на яких опрацьовувався характер та особливості всієї сцени, а це колір, характер мазків, кількість нанесення фарби, елементи фону, освітленість тощо [10].

Якщо декілька художників разом працювали над однією сценою, спочатку необхідно було зробити копію першого кадру, аби досягти максимальної схожості. Митці повторювали колір, фактуру, характер та кількість мазків, манеру й лише згодом, після затвердження режисера, починали анімувати.

Українські художниці Катерина і Тетяна Очередько згадують, що одним із завдань було копіювати роботи Ван Гога, щоб зрозуміти авторську манеру, а згодом відтворити її на власному полотні. Також про роботу над картинами сестри розповіли, що епізод, який у фільмі триває одну хвилину (а це 720 кадрів!), могли створювати чотири–п'ять місяців. Щодня малювали близько чотирьох–п'яти кадрів, анімували кожен другий кадр.

Робота у Гданську тривала протягом десяти місяців. Разом сестри Очередько створили три хвилини фільму, а це приблизно 2200 картин. Вони працювали над багатьма сценами, зокрема, були в команді, яка малювала головного героя Армана (актор Дуглас Бут) та Човнаря (актор Ейдан Тернер). Катерина розробляла ключовий кадр для сцени, в якій Арман знімає капелюха, заходячи після дощу до приміщення, та знайомиться з Аделін. Крім того, малювала сцену розмови Армана та Човнаря (крупний план на фоні річки) й Армана на фоні зелені під час розмови з лікарем Гаше та іншими. Тетяна намалювала приблизно 1100 кадрів для фільму, а це — півтори хвилини. Працювала над такими сценами, як розмова Армана та Човнаря, коли останній тримає в руках сачок, розмову Армана з його батьком Поштарем, малювала також портрет Луїзи крупним планом [10].

Участь у цьому проєкті Катерина Очередько називає можливістю висловити свою шану та захоплення талантом художника, адже роботами Ван Гога цікавилася ще зі школи, і навіть їздила до Амстердама заради того, щоб побачити оригінали його картин [10].

До кожної картини на виставці подано історичну довідку про персонажів фільму й акторів, які їх грали. Частина експонатів за задумом авторів і сценаристів як у фільмі, так і на виставці є чорно-білими, де представлені ті епізоди, коли Ван Гог не малював (наприклад, його дитинство).

Онлайн-виставку можна було оглянути до кінця 2020 року за посиланням www.artfilm.online. Прем'єра

виставки офлайн «3 любов'ю, Вінсент» відбулася в музеї Норд Брабант (м. Хертогенбос, Нідерланди), де її за три з половиною місяці відвідали близько ста тисяч глядачів. Згодом виставку було успішно презентовано в Сеулі (Південна Корея). За словами Г'ю Велчмена, спочатку авторам хотілося створити виставку паралельно з фільмом, адже після нього залишилося півтори тисячі картин на полотні, які дуже хотілося показати публіці. Однак виникла проблема: як переконати людей у важливості такої виставки? Та згодом ця проблема відпала, адже з авторами проєкту зв'язалися три великі музеї у Нідерландах (Г'ю Велчмен, з відкритої зустрічі з авторами стрічки «3 любов'ю, Вінсент. Історія за кадром» 01.10.2020).

У вересні–жовтні 2020 року організатори виставки провели низку онлайн-івентів (дискусії та лекції): «3 любов'ю, Вінсент. Секрети перевтілення» (30.09.2020), «3 любов'ю, Вінсент. Історія за кадром» (01.10.2020), «3 любов'ю, Вінсент. Поради з написання сценарію» (08.10.2020). На цих зустрічах автори, актори та художники детально розказали про роботу над фільмом, про труднощі та позитивні моменти, що виникали в процесі роботи, про те, що увійшло до фільму, а від чого взагалі змушені були відмовитися, як вдалося переконати меценатів у успішності фільму тощо. Кіновиробники поділилися секретами фільмування та надали практичні поради щодо того, як знімати фільм з використанням новітніх технологій. Глядачі онлайн-івентів також мали змогу почути думки професійних акторів, які долучилися до зйомок та надихнутися їхніми відгуками від роботи. Спікерами дискусій були також українські художниці та організатори проєкту в Україні [6].

Це була унікальна нагода дізнатися, як покадрово створювали фільм, якими референсами керувалася команда під час процесу виробництва, як взаємодіяли актори та художники, щоб оживити 25 портретів Вінсента Ван Гога, яким чином перетворювали та адаптували пейзажні роботи майстра, хто з українських митців брав участь у проєкті, також було розказано про майбутній проєкт «Селяни» [7]. Так, Д. Кобела розповіла, що перший фільм про Ван Гога за її задумом був трихвилинний, намальований нею ж під музику Ф. Шопена, а згодом за допомогою цілої команди спеціалістів став повноцінним повнометражним фільмом (Д. Кобела, з відкритої зустрічі з авторами стрічки «3 любов'ю, Вінсент. Поради з написання сценарію» 08.10.2020). Керівник департаменту анімації кінокомпанії BreakThruFilms П'єтр Домініак так відгукнувся про роботу над фільмом: «... найскладнішою та найдовшою частиною стала живописна анімація, проте результат захоплює і справляє неймовірне враження, адже у спадок лишилися роботи, велика кількість картин, які можуть виконувати функцію наближати людей до мистецтва» (П. Домініак, з відкритої зустрічі з авторами стрічки «3 любов'ю, Вінсент. Історія за кадром» 01.10.2020). Картини можуть жити власним життям, їх можуть виставляти на виставках, знову і знову пробуджуючи інтерес до творчості Ван Гога. Цінною також є думка продюсера фільму Шона Боббіта, який вважає дивовижним те, що стільки людей повірили в можливість реалізації ідеї

фільму (Ш. Боббіт, з відкритої зустрічі з авторами стрічки «З любов'ю, Вінсент. Історія за кадром» 01.10.2020).

Новим у цьому проєкті, безперечно, є поєднання виставки з промоціями у вигляді культурних онлайн-подій, інтерв'ю, тренінгів, які відбувалися на платформі Zoom, активне залучення медійного простору для поширення реклами, інформації через соціальні мережі Facebook та Instagram. Таким чином, автори презентували мистецький проєкт, присвячений власне процесу створення фільму, а не готовому продукту, поділилися унікальним досвідом із зацікавленими глядачами.

Популяризацією творчості відомого нідерландського художника займаються провідні європейські музеї, які в період пандемії відкрили свої колекції для огляду і виклали їх у мережу Інтернет. Поряд із цим онлайн-виставка та події осені 2020 року «З любов'ю, Вінсент» — це можливість донести творчість Ван Гога до широкої аудиторії, зокрема юнацької, через новітні засоби передачі інформації та форми репрезентації арт-продукту.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Завдяки фільму «З любов'ю, Вінсент», онлайн-виставці та низці онлайн-дискусій, організованих в Україні за підтримки Українського культурного фонду із залученням продюсерів, сценаристів, акторів, художників, підтримується гарячий інтерес як до особистості, так і до творчості відомого нідерландського художника Вінсента ван Гога. За ініціативою українських митців, кураторів онлайн-івентів, культурних діячів такі заходи є втіленням нових можливостей промоції культури, вони розраховані насамперед на молоду, юнацьку аудиторію, більш чутливу до технологічних інновацій. Сподіваємося, ця подія стане зразком

для інших масштабних проєктів та залучатиме ще ширшу глядацьку аудиторію.

Таким чином, через масштабні мультинаціональні проєкти Україна не лише входить у сучасний світовий культурний контекст, а й стає повноправним учасником цього процесу, її художники отримують визнання на міжнародній мистецькій арені. Такі новітні форми репрезентації культурних здобутків, як онлайн-виставки та конференції, виконують свою найважливішу функцію — сприяють залученню широкого кола публіки до мистецьких подій та акцій, стирають кордони у взаємообміні досягненнями, а їхні організатори радо діляться власними ідеями та досвідом. Онлайн-виставки є альтернативною формою репрезентації візуального мистецтва. З одного боку, вони не здатні замінити того емоційного споглядання мистецького твору у музейному чи виставковому просторі, але у певних ситуаціях є доповненням до постійних експозицій чи цілком замінюють їх для людей, які з певних причин не можуть їх відвідувати офлайн.

Водночас, не маючи застережень до виставки, ентузіазму її організаторів, мабуть, чи не найбільшим прорахунком можемо вважати певну обмеженість залученої аудиторії. Якщо в сферу зацікавлень потенційного глядача не включені як пріоритетні мистецькі галузі, сфери, не вподобані конкретні онлайн-сторінки, він не долучений до певних спільнот, не є активним користувачем соціальних мереж, — він позбавлений інформування про такі події. В Україні цей сегмент (рекламування, інформування, створення єдиної або кількох баз даних про значні культурні онлайн-події (своєрідні афіші, за якими мають стежити професіонали) ще необхідно вдосконалювати та розвивати.

Література

1. Виставка «З любов'ю, Вінсент». URL: <http://artfilm.online/> (дата звернення: 04.12.2020)
2. Дацюк А. «З любов'ю, Вінсент»: трейлер байопіку про Ван Гога, створеного на основі його картин. URL: <https://afisha.tochka.net/ua/77649-s-lyubovyu-vinsent-treyler-bayopika-o-van-gogezozdannogo-na-osnove-ego-kartin/> (дата звернення: 04.12.2020)
3. Дванадцять українських художників оживили картини Ван Гога. URL: https://gazeta.ua/articles/culture/_12-ukrayinskih-hudozhnikiv-ozhivili-kartini-van-goga/734735 (дата звернення: 04.12.2020)
4. «З любов'ю, Вінсент» URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/З_любов%27ю,_Вінсент (дата звернення 04.12.2020.)
5. «З любов'ю, Вінсент». Awards URL: <https://www.imdb.com/title/tt03262342/awards> (дата звернення: 26.01.2021).
6. Коваленко С. Малюємо фільм: в Україні представили проєкт за мотивами стрічки «З любов'ю, Вінсент». URL: <https://yummymovie.org/ua/2131/> (дата звернення: 20.01.2021).
7. Малюємо фільм: онлайн-виставка «З любов'ю, Вінсент». URL: <https://www.facebook.com/artfilm.online/> (дата звернення: 04.12.2020).
8. Оголошено номінантів на «Оскар-2018». Повний перелік. URL: <https://detector.media/production/article/133962/2018-01-23-ogolosheno-nominativ-na-oskar-2018-povnyu-perelik/> (дата звернення: 26.01.2021).

References

1. Vystavka “Z lyubovyu Vinsent” (n. d.). [*Loving Vincent exhibition*]. <http://artfilm.online/>
2. Dacyuk, A. (2017, January 24). “Z lyubovyu Vinsent”: trejler bajopiku pro van Goga, stvorenogo na osnovi jogo kartyn [*Loving Vincent: Biopic trailer about van Gogh based on his paintings*]. <https://afisha.tochka.net/ua/77649-s-lyubovyu-vinsent-treyler-bayopika-o-van-gogezozdannogo-na-osnove-ego-kartin/>
3. Dvanadcyat ukrayinskykh hudozhnykiv ozhyvyly kartyny Van Goga (2016, November 14). [*Twelve Ukrainian artists animated Van Gogh's paintings*]. https://gazeta.ua/articles/culture/_12-ukrayinskih-hudozhnikiv-ozhivili-kartini-van-goga/734735
4. “Z lyubov'yu Vinsent” [*Loving Vincent*]. (n. d.). https://uk.wikipedia.org/wiki/З_любов%27ю,_Вінсент
5. “Z lyubovyu Vinsent” [*Loving Vincent*]. (n. d.). Awards <https://www.imdb.com/title/tt03262342/awards>
6. Kovalenko, S. (2020, October 23). Maluyemo film: v Ukraini predstavly proyekt za motyvamy strichky “Z lyubovyu Vinsent” [*Painting a film: Project based on Loving Vincent film was presented in Ukraine*]. <https://yummymovie.org/ua/2131/>
7. Maluyemo film: onlajn-vystavka “Z lyubovyu Vinsent” (n. d.). [*Painting a film: Loving Vincent online exhibition*] <https://www.facebook.com/artfilm.online/>
8. Ogolosheno nominativ na “Oskar-2018”. Povnyj perelik (2018,

9. Онлайн-тур виставкою «З любов'ю, Вінсент». URL: https://www.youtube.com/watch?v=2AIXybLG_IU (дата звернення: 04.12.2020).
10. Толокольнікова К. Українські художниці, які працювали над фільмом «З любов'ю, Вінсент»: «Це неймовірний досвід!». URL: <https://ms.detector.media/tip-intervyu/post/20516/2018-02-05-ukrainski-khudozhnytsi-yaki-pratsyuvaly-nad-filmom-z-lyubovyu-vinsent-tse-neymovirnyy-dosvid/> (дата звернення: 04.12.2020).
11. Цікаві факти про фільм «З любов'ю, Вінсент». URL: <https://kinoafisha.ua/ua/films/s-luabovua-vinsent> (access date: 04.12.2020).
12. González D. European Film Awards 2017. The Square sweeps the European Film Awards. URL: <https://www.cineuropa.org/en/newsdetail/343910/bid/1/> (access date: 26.01.2021).
13. Watch the Mesmerizing Trailer for a Movie About Van Gogh Fully Animated From Oil Paintings. URL: <https://slate.com/culture/2016/02/the-trailer-for-loving-vincent-a-vincent-van-gogh-movie-animated-with-oil-paintings-video.html> (access date: 26.01.2021).
- January 23). [Oscar 2018 nominees revealed. Full list] <https://detector.media/production/article/133962/2018-01-23-ogolosheno-nominativ-na-oskar-2018-povnyy-perelik/>
9. Onlajn-Tur vystavkoyu “Z lyubov'yu, Vinsent”. https://www.youtube.com/watch?v=2AIXybLG_IU
10. Tolokolnikova, K. (2018, February 5). Ukrayins'ki hudozhny'ci, yaki pracyuvaly nad filmom “Z lyubovyu Vinsent”: “Ce nejmovirnyj dosvid!”. [Ukrainian artists who worked on Loving Vincent: “That was unbelievable experience!”]. <https://ms.detector.media/tip-intervyu/post/20516/2018-02-05-ukrainski-khudozhnytsi-yaki-pratsyuvaly-nad-filmom-z-lyubovyu-vinsent-tse-neymovirnyy-dosvid/>
11. Cikavi fakty pro film “Z lyubovyu, Vinsent” (n. d.). [Interesting facts on *Loving Vincent* film] <https://kinoafisha.ua/ua/films/s-luabovua-vinsent>
12. González, D. (2017, September 12). European Film Awards 2017. The Square sweeps the European Film Awards. <https://www.cineuropa.org/en/newsdetail/343910/bid/1/>
13. Bradley, L. (2016, February 29). Watch the Mesmerizing Trailer for a Movie About Van Gogh Fully Animated From Oil Paintings. <https://slate.com/culture/2016/02/the-trailer-for-loving-vincent-a-vincent-van-gogh-movie-animated-with-oil-paintings-video.html>

Chmelyk I.

Loving Vincent: Online Exhibition as an Innovative Form of Presenting Visual Art in Ukraine

Abstract. The article considers the online exhibition and art events *Loving Vincent* as the relevant forms of exhibition of art works, the main idea of which is to promote the work of Vincent van Gogh and the art of the animated films in Ukraine.

The aim of the paper is to highlight the importance of the latest forms of visual art representation in Ukraine on the example of the online exhibition *Loving Vincent* and a number of related events dedicated to the world's first full-length eponymous animated feature film about the life of Vincent van Gogh. The role of Ukrainian artists in the process of working on the film is also highlighted.

The methodology of work includes a set of culturological and art research methods and approaches. In particular, empirical observations, analysis of the source base and video materials contribute to the comprehensive coverage of the process of organization and realization of the *Loving Vincent* exhibition. The interviews with the organizers, screenwriters, and artists helped to get a deep insight into the specifics of working on the film. Descriptive and analytical methods contributed to the formation of a comprehensive view regarding the innovative forms of representation of visual artworks in Ukraine.

On the basis of factual material, a synthetic comprehension of problems and prospects of development of such newest exposition forms as virtual excursions and online exhibitions were formed. Emphasis is also made on the participation of Ukrainian artists in the large-scale international art projects that leads to the creation and development of new opportunities of the representation of contemporary art.

Keywords: visual art, online exhibition, *Loving Vincent*, creative legacy of Vincent van Gogh, feature film, animation film, Ukrainian artists.

Чмелик І.

«С любовью, Винсент»: Онлайн-выставка как инновационная форма репрезентации визуального искусства в Украине

Аннотация. Онлайн-выставка «С любовью, Винсент» рассматривается как актуальная форма экспонирования художественных произведений. Описан ряд проведенных художественных акций в рамках этого проекта, главной идеей которых является популяризация творчества Винсента ван Гога и искусства рисованной анимации в Украине. Цель работы заключается в освещении значения новейших форм презентации визуального искусства в Украине на примере онлайн-выставки «С любовью, Винсент» и ряда культурных событий, которые были посвящены первому в мире полнометражному анимационному одноименному фильму о жизни Винсента ван Гога. Внимание фокусируется также на выделении роли украинских художников в процессе работы над кинолентой. Методологию работы составляет комплекс культурологических и искусствоведческих методов и подходов. Эмпирические наблюдения, анализ источников и видеоматериалов помогают всестороннему освещению процесса организации и проведения выставки «С любовью, Винсент». Глубокому проникновению в специфику работы над одноименной кинолентой помогли интервью организаторов, сценаристов, художников. Описательные и аналитические методы, примененные к выставочной экспозиции, повлияли на формирование комплексного видения инновационных форм презентации произведений визуального искусства в Украине. На основе фактологического материала происходит синтетическое осмысление проблем и перспектив развития таких новейших экспозиционных форм, как виртуальные экскурсии и онлайн-выставки. Также акцентируется внимание на участии украинских художников в масштабных международных культурных проектах, что предопределяет появление и развитие новых возможностей репрезентации современного искусства.

Ключевые слова: визуальное искусство, онлайн-выставка, «С любовью, Винсент», творчество Винсента ван Гога, художественный фильм, живописная анимация, украинские художники.